

Trung Qu c : Nhà báo t cáo tham những b truy lũng

□

□ nh nhà báo Zhou Xiaoyun trên m ng xã h i Trung Qu c Vi Bác (Sina Weibo)
DR

Trong bài vi t mang t a đ « Trung Qu c : Nhà báo b sãn lũng », thông tín viên c a nh t báo cánh t Libération t i B c Kinh cho bi t, nhà báo t do Zhou Xiaoyun đang b công an truy lũng su t sáu tu n qua vì đã t cáo các viên ch c tham những.

Bài báo nh&n xét, các nhà báo làm phóng s& luôn g&p nhi&u nguy hi&m khi đi&u tra v& các v& tham nh&ng.

Hôm 9/8, bài vi&t c&a nhà báo Zhou Xiaoyun đăng trên t& Nam Ph&ng ti&t l& vi&c 61 cán b& c&a huy&n Ph& Tr& (Funing) t&nh Giang Tô đ&c xem là « vô k& lu&t » vì đã b& túi nhi&u b&ng l&c, l&i đ&c nghi&m nhiên quay l&i v&i ch&c v& cũ.

Ph&n n& tr&c s& l&m đ&ng quy&n l&c này, hàng ngàn c& dân m&ng đã hoan nghênh lòng can đ&m c&a nhà báo. Nh&ng ng&c l&i, các lãnh đ&o huy&n v&n kh&ng đ&nh các cán b& tham nh&ng trên đã hành đ&ng h&p pháp.

Sáu công an viên đ&c g&i đ&n Qu&ng Đông cách đó 1.500 km, n&i nhà báo t& do này c&ng.

Không tìm ra Zhou Xiaoyun, công an đã h&nh đ&a thông qua các đ&ng nghi&p c&a ông. Tác gi& bài báo đ&ng m&t n&i trú &n an toàn, qua th& đ&n t& đã cho bi&t th&m chí m&t thi&u n& có l& đ&c công an thuê, còn tìm cách gài b&y ông. M&t ng&i b&n ông nghi ng& công an mu&n b&t cóc nhà báo đem v& Ph& Tr& đ&nh t& vào tr&i c&i t&o.

Tr&c khi b& truy lùng, Zhou đã tr& l&i ph&ng v&n trên Kdnet, m&t trang m&ng & Qu&ng Đông. Trong đ&n video này, ông đã c&n th&n dùng kh&u trang y t& che m&t, đeo kính đ& không th& nh&n đ&n.

Trong khi đó, chính quy&n trung &ng v&n làm ng&. T& nhi&u năm qua, B&c Kinh đã dành cho công an đ&a ph&ng và trung &ng đ&c quy&n đ&ng ngoài pháp lu&t. Gây áp l&c lên gia đình, h&nh đ&a, b&t gi& vô c&, nghe lén đ&n tho&i, b&t đi c&i t&o... công an tha h& ch&n l&a bi&n pháp đ& làm im ti&ng các nhà ly khai hay nh&ng ng&i mà h& cho là gây phi&n hà.

Trong m&t h& th&ng mà ai cũng ph&i tham nh&ng...

B&c Kinh nhìn nh&n nh&ng thi&t h&i do t& n&n tham nh&ng gây ra, th&m chí báo chí chính th&c

cũng kh ng đ nh đ u tranh ch ng tham nhũng là « v n đ s ng còn ». M i năm có trên 150.000 cán b b đ u tra v tham nhũng. Nh ng theo giáo s He Jiahong, thì trên th c t « Tham nhũng là m t ph n c a h th ng, trong lãnh v c Nhà n c cũng nh t nhân.

H i đ ng Nhà n c đã thông qua m t đ o lu t năm 1995 đòi t t c các viên ch c đ n c p nào đó ph i kê khai tài s n. Nh ng các b n kê này l i không đ c công khai...Chính quy n th ng s đ ng đ thanh toán ai đó vì lý do chính tr ».

Theo Libération, do vi c thanh tr ng ý th c h không còn h p th i, nên nh ng ng i n m quy n th ng s đ ng đ n t i danh tham nhũng. Đây là m t ph ng ti n tr n áp h u hi u c a Đ ng, vì đa s cán b đ u có khuyn t đ m.

Ông Bào Đ ng, m t c u cán b cao c p m i đây đã nhìn nh n : « Trong m t h th ng nh th , ng i ta đành ph i tham nhũng thôi. Tôi cũng v y, vì tôi không th làm khác ».

Nh ng k tham nhũng b t cáo b đ u tra n i b hoàn toàn bí m t theo th t c do y ban K lu t c a Đ ng n đ nh. H b th m v n m t cách thô b o, đôi khi kéo dài nhi u tháng. V giáo s trên ti t l : « Trong th p niên 90, các cu c th m v n di n ra trong nh ng phòng khách s n, nh ng nay y ban đã cho xây đ ng nh ng đ a đ i m đ c bi t ».

Th ng n m ngo i ô và b ngoài có v bình th ng, nh ng gian phòng th m v n đ c đ t t i t ng tr t đ tránh vi c b cáo nh y qua c a s . Cũng có th t i m t trong nh ng nhà ng c nh th mà ông B c Hy Lai, y viên B Chính tr , đang ch đ i b n án tr ng ph t.

Bài báo k t lu n, n n đ ch tham nhũng c ng v i s t ng đ i dung th cho lo i t i ph m này, bí m t ch n l a ra ng i nào ph i truy t , ng i nào đ y ên...khi n m t s chuyên gia nghi ng trò ch i hai m t c a chính quy n. Nhà báo đang l n tr n Zhou Xiaoyun nh n m nh : « Ph ng cách h u hi u nh t đ ch ng tham nhũng ch đ n gi n là minh b ch và t do báo chí ».

S n xu t côn trùng làm th c ph m cho ng i Trung Qu c

Cũng liên quan đến Trung Quốc, nhật báo Le Monde có bài « Các nhà máy sản xuất côn trùng nuôi người Trung Quốc » nói về một ngành công nghiệp mới và kỳ sinh, đó là ngành nuôi côn trùng để cung cấp nguồn thực phẩm giá rẻ và giàu protein cho người Trung Quốc.

Độc phái viên của tờ báo đã đến một xưởng sản xuất côn trùng tại một địa phương thuộc tỉnh Hồ Nam, nơi chế nhân đã đăng ký 7 bằng sáng chế và đầu tư 250.000 euro vào đây. Đó là loài côn trùng, được dùng để nuôi và chế biến thành thực phẩm cho người và gia súc. Đây là một loại thực phẩm thay thế cho thịt, cá để vì người, và cũng là thức ăn rẻ tiền dành cho gia súc, đặc biệt là trong ngành nuôi thủy sản.

Trong côn trùng có nhiều chất dinh dưỡng như protein, chất khoáng...và nhiều chất cũng cao hơn nhiều so với gia súc, cần ít nước và diện tích một đất hơn.

Hiện có khoảng 200 loài côn trùng có thể nuôi và chế biến thành thực phẩm. Nhiệm vụ đầu tiên quan trọng là làm thế nào thuyết phục được người tiêu dùng vượt qua được các rào cản tâm lý để đưa côn trùng lên đĩa thức ăn của mình.

Áp lực Bắc Kinh càng làm cánh hữu Nhật thêm căng thẳng

« Cánh hữu Nhật trở nên căng thẳng hơn trước các thách thức của Trung Quốc », đó là tựa đề bài viết của thông tin viên Le Monde tại Tokyo.

Tác giả nhận định, vì ông Shinzo Abe được bầu làm chủ tịch đảng Tự do Dân chủ (PLD) hôm thứ Tư 26/9, cho thấy, đáng để lưu ý những nỗ lực Nhật đang khuyến khích. Điều này cũng có nghĩa, khuyến khích dân tộc chủ nghĩa chính Trung Quốc bắt đầu trở lại với Nhật Bản.

Trong khi đảng Dân chủ cầm quyền có nguy cơ mất đa số trong cuộc bầu cử Quốc hội trước thềm hè sắp diễn ra trước mắt, và tình hình căng thẳng giữa Trung Quốc và Hàn Quốc vẫn chưa có dấu hiệu giảm bớt, khuyến khích căng thẳng hơn của PLD có thể tạo nên những lên chính sách ngoại giao của Nhật Bản. Đáng chú ý cũng khi này cho sự chuyển đổi niềm tin của đảng Dân chủ, những người không dân tộc chủ nghĩa, không thể quay sang coi PLD là ch

d a.

Theo Le Monde, thì trong m t n c Nh t mà lòng tin vào gi i chính tr t lâu đã b lung lay, và đang ph i đ i m t v i h u qu c a n n đ ng đ t và sóng th n, th m h a Fukushima, b t bình đ ng xã h i và kinh t đ nh tr , nh ng sa l y v chính tr càng làm vi n c nh t ng lai thêm u ám.

T báo nói thêm, c ba ng c viên cho ch c ch t ch đ ng PLD đ u có truy n th ng h u khuynh. Ng i v a đ c c , ông Shinzo Abe là cháu c a ông Nobusuke Kishi, t ng b b t vì là t i ph m chi n tranh năm 1945 và sau đó đ c ng i M th ra.

Ông Kishi ch i b trách nhi m c a quân Nh t trong v bu c ph n ph c v nhu c u tình đ c trong th i chi n, ng h vi c vi ng th m đ n Yasukuni và s a l i Hi n pháp Nh t.

Có nên cho ng i đ c ph ng v n đ c l i tr c khi đ ng báo ?

Liên quan đ n ngh báo, v i bài « Ph ng v n: Báo chí đ i m t v i vi c đòi đ c l i bài », nh t báo Libération đ c p đ n vi c t New York Times quy t đ nh không đ cho ng i đ c ph ng v n đ c l i bài vi t tr c khi đ ng.

T báo M nói rõ : « Các phóng viên ph i t ch i ph ng v n n u b đ t đ i u ki n tiên quy t là ph i đ a cho ng i đ c ph ng v n xem l i, thông qua hay s a đ i ».

Theo Libération, thì hi n nay vi c này r t ph bi n t i Pháp. Không ch các ông ch công ty, chính khách, viên ch c, chuyên gia...mà nay h u nh t t c nh ng ng i đ c ph ng v n đ u đòi đ c đ c l i tr c khi đ ng báo.

T i t Le Monde, quy đ nh v đ o đ c ngh nghi p bu c không cho phép ng i đ c ph ng v n « duy t » l i tr c, còn đ th o quy đ nh c a Le Parisien đ ngh ph i « ghi rõ là bài ph ng v n đã đ c đ ng s đ c l i ». Đây cũng là đ i u là Le Monde đã làm cách đây vài năm,

nh ng nay đã ch m d t vì s khi n cho đ c gi không tin vào bài báo.

Các phóng viên đ ng tr c m t s ch n l a khó khăn : Không cho đ c l i thì s b t ch i tr l i ph ng v n, và ng i này có th tr l i m t t báo khác ch p nh n cho duy t l i. Th nên ch có th có tác đ ng n u t t c các báo đ u có cùng quan đ i m. Ngay c t New York Times cũng cho bi t có th có nh ng tr ng h p đ c bi t.

M t đài phát thanh ti ng Nga ph i im ti ng

«L i c u nguy n cho Radio Svoboda»: K t ngày 10/11 t i, đài phát thanh ti ng Nga đ t t i Matxc va tr c thu c Radio Free Europe (t c Đài Châu Âu T Do RFE-RL) s ng ng phát sóng. Th c ra h i k t này đã đ c bi t tr c t khi có m t tu chính án m i vào năm 2011, quy đ nh m t đài phát thanh không th có h n 48% v n n c ngoài, trong khi đó Radio Svoboda có 100% v n c a M .

Le Monde cho r ng không ch là m t đài phát thanh, mà c m t t ng đài l ch s s ph i bi n m t.

Radio Svoboda (Svoboda ti ng Anh có nghĩa là « T Do » phát sóng l n đ u vào ngày 01/03/1953, ngày mà Stalin b tai bi n m ch máu não và qua đ i b n hôm sau đó. Trong khi xung quanh toàn ng tuyên truy n, ti ng nói c a Radio Svoboda khi n hàng tri u ng i Xô vi t thích thú theo dõi cho dù Nhà n c có phá sóng.

V i chính sách đ i m i trong th p niên 80, ông Boris Eltsine cho ng ng phá sóng đài này.

Nh ng khi Vladimir Putin lên n m quy n, Radio Svoboda th ng xuyên t cáo nh ng hành đ ng tàn b o t i Tchetchenia, v i các phóng s hàng đêm c a thông tín viên Andrei Babitski. Nhà báo này m t tích vào ngày 16/01/2000, sau khi đ c th ra, anh cho bi t đã b tình báo Nga b t cóc và giam gi ch không ph i là n n nhân c a các « băng đ ng Tchetchenia » nh chính quy n tuyên b .

M i m t năm sau đó, Radio Svoboda i « tái ph m » khi t ng thu t tr c ti p các cu c bi u tình ch ng Putin ngay t khi phong trào m i nhen nhúm vào cu i năm ngoái, nên cũng d hi u khi Kremlin mu n đài này ph i im ng.